

Poročilo o delu Slovenskega šolskega muzeja v letu 2005

Report on the work of the Slovenian School Museum in 2005

Splošne ugotovitve. Slovenski šolski muzej deluje kot eden od desetnije slovenskih nacionalnih muzejskih ustanov na področju kulture, a institucionalno povezan z Ministrstvom za šolstvo in šport, ki opravlja ustanoviteljske pravice Vlade R Slovenije. *Zadnjih petnajst let ohranja sicer vseskozi skromno število zaposlenih (skupaj le 9),* kar je majhno število glede na velik obseg nalog nacionalnega muzeja za premično kulturno dediščino šolstva. Delovanje muzeja ureja sklep o ustanovitvi (Sklep o ustanovitvi javnega zavoda Slovenski šolski muzej, Ur. l. RS, 110/2003, 12. novembra 2003) in zakonodaja s področja kulture, organizacijo muzeja pa sistemizacija (dopolnitve 22. junija 1999) ter obseg rednega financiranja Ministrstva za šolstvo in šport (MŠŠ). Muzej sicer že več kot tri desetletja deluje s številom zaposlenih kot jih ima kakšna podružnična šola, kljub temu pa v okviru prostorskih, finančnih in drugih možnosti razvija svoje dejavnosti in kot se le da dobro opravlja naloge državnega muzeja: od naraščajočega muzejsko – pedagoškega dela z obiskovalci razstav in z uporabniki gradiva do izdajateljske, zbirateljske, raziskovalne in informacijske dejavnosti na področju delovanja.

Poleg nekaj nad 800 m² prostorov na Plečnikovem trgu 1, od katerih je polovica last Uršulinskega samostana in za katere smo do leta 2024 najemniki, in je druga polovica prostorov (z obnovljeno čitalnico in knjižnico) v delu gimnazijskega kompleksa last države, uporabljamo od jeseni 2003 tudi začasni depojski prostor. Ta je v eni od nekdanjih delavničnih hal na Srednji šoli tehniških strok Šiška (na Litostrojski cesti), kjer hranimo predvsem eksponate – šolsko opremo.

V tem letu ni bilo možnosti za nadaljevanje in dokončanje gradbene prenove (dodatna etaža v depoju knjižnice), ki poteka od avgusta 2002 v sodelovanju s službo za investicije MŠŠ, je pa gradbena dela izvajal Uršulinski samostan. Tako je od aprila do septembra 2005 potekala obnova trakta ob cerkvi, t.j. prostorov pod in nad zgornjim razstavnim hodnikom. Spet smo morali delovati v izjemnih razmerah zaradi gradbene obnove, ki je zaradi zamenjave ostrešja in nove stropne plošče pomenila tudi za nas resen poseg. Zaposleni so se iz delovnih prostorov v zgornjem hodniku umaknili v spodnje, že obnovljene prostore, popolnoma izprazniti smo morali dve sobi z opremo in gradivom, umakniti ter zaščititi pa večji del stalne razstave. Ob tem je potekalo tudi delo z obiskovalci ter druge strokovne naloge, zaradi nenehnih zapletov pa se je izjemno povečalo vsakodnevno delo uprave zaradi stikov in koordi-

sistemizacija 1999 (14)	dejansko zaposleni 31. 12. 2005 (9)	izobrazba / strokovni naziv
muzejski tehnik	-	-
muzejski tehnik	-	-
restavratorski tehnik - vzdrževalec	muzejski tehnik - rest. tehnik	strojni tehnik; restavratorski tehnik
muzejski strokovni sodelavec	-	-
samostojni administrat. referent	samostojna administrat. referentka	prof. likovne umetnosti
višji knjižničar	višja knjižničarska referentka	predmetna učit. slovenskega jezika.; višja knjižničarska referentka
računovodja	računovodja	4 letniki univ. študija - računovodja
bibliotekar	bibliotekar	univ. dipl. bibliotekarka
kustos	kustos	prof.zgod. in soc.; muzejska svetovalka
kustos	kustos	mag. zgodovine; višji kustos
kustos	kustos	mag. etnologije; muzejska svetovalka
kustos	-	-
kustos	-	-
direktor	direktor	dr. zgod.; muzejski svetovalec

Obnova strešne konstrukcije uršulinskega samostana, pod katero so prostori Slovenskega šolskega muzeja, poletje 2005. (SŠM, fototeka)

nacije pri odpravljanju vsakodnevnih zapletov, ki nastajajo pri takšni obnovi. Jeseni so lastnice v zgornjem delu zamenjale tudi velik del oken, kar je izboljšalo delovne razmere v pisarniških in depojskih prostorih, ki jih imamo v najemu.

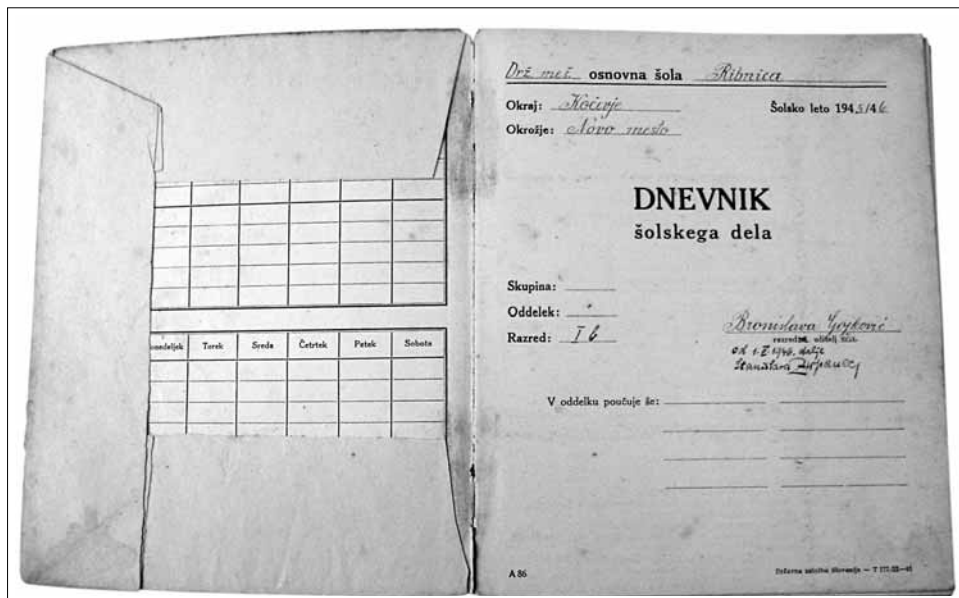
Na razpoložljivem prostoru smo opravljali svojo dejavnost in sprejemali obiskovalce, saj smo želeli ustreči že najavljenim šolskim skupinam. Morali smo se zato izjemno potruditi, da je na koncu zgornji hodnik spet tak kot je bil po končani prenovi tlakov in beljenju že jeseni 2004! Kljub tem oviram je bil muzej v letu 2005 za predstavitev pedagoških dejavnosti (pouk v stari učilnici), posredovanje dostopnega gradiva in svetovalno delo odprt v glavnem tudi med obnovo.

Pri poslovanju muzeja je bila pomembna vloga tajništva (pisarniško poslovanje izkazuje 328 delovodnih števil), ki je sprejemalo tudi prijave na obisk razstav in učnih ur in informiralo zunanje sodelavce o tem. Ksenija Guzej je poskrbela tudi za računalniške evidence in vodenje blagajne, za računovodstvo pa je zadolžen Robert Rozman. Pri svojem delu smo sodelovali tudi z zunanjimi sodelavci, ne le pri razstavni dejavnosti temveč tudi pri vzdrževanju računalniške opreme, zagotavljanju tehničnega varovanja (Sintal) in pri skrbi za čistočo v muzeju, kjer že nekaj let sodelujemo s gospo Nevenko Simič (Total System d.o.o.). Za urejenost muzeja si prizadevamo tako z obnovitvenimi in vzdrževalnimi deli kot v skrbi za vsakodnevno čistočo, posebej v prostorih, ki so namenjeni obiskovalcem in uporabnikom. Značilnost dela v majhnem kolektivu pa je tudi nujnost sodelovanja in dopolnjevanja ožjega strokovnega dela posameznika z opravljanjem vsakodnevnih opravil glede na dejavnost muzeja.

I. Redna dejavnost. V vseh oddelkih muzeja je potekala redna dejavnost s prevzemanjem in popisovanjem gradiva: v knjižnici, razstavni zbirki, dokumentaciji in fototeki, prevzeli pa smo tudi nekaj zasebnega arhivskega gradiva s področja šolstva. Največkrat je gradivo podarjeno, delno pa tudi odkupljeno na boljšem trgu in od zasebnikov (šolski pribor, stenske učne slike). Pri tem delu so sodelovali strokovni delavci muzeja pa tudi direktor muzeja. Glede števila zaposlenih strokovnih delavcev in obsega dejavnosti, ki že sodi med redno delo muzeja (razstavna dejavnost, izdajateljsko delo, pedagoška dejavnost) je prav delu s predmeti potrebno posvetiti več pozornosti. V muzeju so kustosi tudi dokumentirali (foto in video snemanje) dejavnost muzeja in del šolske dejavnosti: npr. maturantska parada, sejem rabljenih učbenikov, študentska arena, razstave s šolsko tematiko ter že tradicionalno prvi šolski dan (na OŠ Bežigrad) in informativni dan na srednjih šolah.

Razstavna zbirka. Nove pridobitve zbirke so pridobljene z odkupom od posameznikov in na boljšem trgu, manj z darili. Med predmeti so najštevilčnejše značke: bralne značke in značke Petra Musija za šolsko varčevanje (NLB), od drugega gradiva pa spričevala. Gradivo je prevzeto in popisano. Pri urejanju in popisovanju predmetov (inventarizaciji) je v prvih mesecih kustos razstavne zbirke sodeloval z zunanjim sodelavcem Michalom Vanekom. Del gradiva, posebej večji kosi opreme, je tudi v dislociranem depoju na Litostrojski. Del dejavnosti v razstavni zbirki pomeni izpostoj gradiva osnovnim šolam ob prireditvah, kar je potekalo tudi v letu 2005, ko so

si ga izposodile OŠ Vič, OŠ Kostanjevica na Krki, POŠ Topol (Katarina), OŠ Preska. Iz razstavne zbirke so uporabniki dobili za izposojajo tudi fotografije. Terensko delo pa je predstavljalo dokumentiranje ob obiskih šol.

Dnevnik šolskega dela (17 x 20 cm) v 1. b razredu, Bronislava Gojkovič, razredna učiteljica, OŠ Ribnica 1945/46, odkup 2005. (SŠM, razstavna zbirka)

Konservatorsko/restavratorsko delo. S predmeti v razstavni zbirki se ukvarja tudi vzdrževalec/restavratorski tehnik, ki je popravljaval šolske klopi in 16 stolov, urejal novo pridobljeni originalni kateder učitelja iz Bele krajine, pisalno mizo iz okoli leta 1900 (politura), leseni črnilnik (izdelava zaščitne kartonske embalaže). Pri preventivni zaščiti je skrbel za zaščito predmetov pred prahom, vlago in mehanskimi poškodbami. Sodeloval je s postavitvijo predmetov v učilnici za pouk iz okoli 1953 in bil povezan z gradivom na OŠ Vrh pri Sv. Treh kraljih, Borovnica in večkrat v depoju na Litostrojski. Po spodbudah direktorja sta kustos razstavne zbirke in vzdrževalec/restavratorski tehnik izpeljala nabavo 10 merilcev vlage in temperature za prostore, v katerih hranimo gradivo.

Dokumentacija. Zbirali smo promocijsko gradivo šol, ki vsebuje podatke o programih in ga šole pripravijo zlasti ob informativnih dnevih (zbrali 6 arhivskih škatel) ter v povezavi z letošnjo razstavo gradivo srednjih šol o njihovi izvedbi mature (7 arhivskih škatel gradiva). Vsakoletne raziskovalne naloge OŠ s področja zgodovine so zbrane v 6 arhivskih škatlah (77 nalog na temo 'Tudi to je šola'). Predvsem iz lokalnega časopisja shranjujemo članke o šolstvu (Primorske novice, Gorenjski glas, Dolenjski list idr. - 2 škatli), iz spletne strani Dela pa naslove člankov o šolstvu.

Fototeka z medioteko. Kustosinja skrbi za zbirko fotografij, starih razglednic s šolskimi motivi, videoteko, avdioteko, diateko in zbirko CD. V letu 2005 je potekalo usposabljanje z delom s skenerjem in urejanjem digitalne fototeke, veliko pa je bilo narejenega z zbirko razglednic v treh albumih fotografij) konec 2005: 333 razglednic in 3 podobice – porast 43 razglednic). V zvezi z odkupi sodeluje z zasebnimi zbiralci, nekaj gradiva (fotografije) pa dobimo tudi z darovi. Stanje drugega gradiva: 193 videokaset, 51 avdiokaset, 55 CD-romov, 2.136 diapozitivov.

Hkrati poteka dokumentiranje dogodkov v muzeju, pri katerem navadno sodelujejo kustosi z digitalnim in klasičnim fotografiranjem; kustos razstavne zbirke in restavratorski tehnik/vzdrževalec pa z videonemanjem.

Ob odprtju nove šolske stavbe Državne osnovne šole prestolonaslednika kraljeviča Petra pri Mariji Devici v Polju leta 1930, fotografija, odkup: Zmagor Tančič, 27. september 2005.

(SŠM, fototeka)

Muzejska knjižnica. V knjižnici muzeja smo dokončali delo v depoju (organizacija postavitve, dopolnjevanje opreme, shranjevanje starejših tiskov v kovinske predalnice), uredili čitalnico, ki ima urejen izgled (serijske publikacije so urejene po abecedi naslovov v kartonastih nosilcih) ter pregledovali podarjene in kupljene knjige ter dvojnike.

V COBISS je bilo vpisanih v letu 2005: 1.323 prevzetih monografskih publikacij (2004: 857 monografskih publikacij) in na novo kreiranih 154 zapisov monografij

(2004: 47 vpisov), v kartoteko serijskih publikacij pa vpisanih 2005: 370 (2004: 349) enot. Posebej velja omeniti, da so v Cobiss vpisani tudi večkrat uporabljeni učni načrti in publikacije muzeja. Pri pregledovanju starejšega fonda (nevpisani dvojniki, trojniki) smo poskusili del izločenih knjig ponuditi obiskovalcem pod geslom »vzemi me!«.

Knjižnica od septembra 2004 ponovno deluje v spodnjih prostorih z novo čitalnico in leto 2005 je po štirih letih spet običajno brez gradbene obnove in selitev gradiva. Bibliotekarka je marca 2005 pridobila licenco za vnos v program Cobiss in zato je tudi obseg opravljenega strokovnega dela v tem letu večji.

Podobno je z naraščajočim številom uporabnikov knjižnice. Poleg zaposlenih (7 je opravilo 1328 obiskov) smo imeli tudi zunanje uporabnike. Teh je bilo 115, ki so v 962 obiskih (682 starejših, 280 študentov) pregledali 6.320 monografskih publikacij in 4.829 serijskih publikacij.

Uporaba gradiva v raziskovalne namene je povezana tudi s dejavnostjo strokovnih delavcev v muzeju (v knjižnici, kustosi, direktor), ki smo poskrbeli tudi za obsežno svetovalno delo o gradivu in o raziskovanju na področju dejavnosti muzeja. V knjižnici je evidentirano z vpisnimi listi 115 uporabnikov, v drugih oddelkih pa so postregli z gradivom okoli 80 uporabnikom. Med temami, ki so v letu 2005 pritegnile uporabnike, so bile zgodovine posameznih osnovnih šol ali šolstva v kraju (Javorje, Zabrdno, Ribnica, Črnomelj, Celje, Radeče, Gorica), teme povezane z učbeniki (poezija F. Prešerna v srednješolskih učbenikih, recitacije – stari učbeniki, osnovnošolski učbeniki, ideologija v berilih, učbeniki za pouk zgodovine, učbeniki 1869–1940 – primerjava s koroškimi učbeniki tega časa, idejni razvoj veroučnih zvezkov v 20. stoletja na Slovenskem) in jezikovne teme (dvojezičnost na Slovenskem 1848–1900, slovensko nemški in nemško slovenski prevodi 1848–1918, srbohrvaščina v naših šolah, poučevanje nemščine v preteklosti). Nekatere teme so bile povezane z osebami: nadučitelj Karel Pestevšek, Matija Valjavec, bibliografija Gašperja Keržišnika). Raziskovalci so obravnavali tudi bolj splošne teme, kakor predšolske ustanove in predšolska vzgoja, izobraževanje vzgojiteljic, disciplina v šoli, šolstvo v zamejstvu, moralni pouk 1869–1914, učni načrti, analiza učnih načrtov OŠ, mladinski tisk in družbeno dogajanje na Primorskem, oblačilna moda na Slovenskem 1919–1941, pouk književnosti in domovino ljube, spomini učiteljev, petje v gimnazijah po podržavljenju šolstva, položaj učiteljic, slovensko učiteljske, partizansko šolstvo, zemljepis, uspanke, vrednote in mladinska literatura, igre in igranje v Škofji Loki.

Muzejska čitalnica ni le prostor za uporabo gradiva knjižnice temveč tudi drugih oddelkov in je hkrati osrednji prireditveni prostor v muzeju, zato je tudi prostor naših prireditev od predstavitev publikacij, odprtja razstav, do srečanj s skupinami obiskovalcev npr. študentov, s predstavitev delovanja in gradiva oddelkov muzeja. Takih prireditev (brez odprtja razstav) je bilo v letu 2005 kar 13 in se jih je udeležilo 476 ljudi.

Revija »Šolska kronika«. Prva številka revije Šolska kronika 14 (oz. XXXVIII. letnik v seriji Zbornik za zgodovino šolstva in vzgoje, 2005, 200 str.) prinaša na naslovnici

pogled na našo stalno razstavo: učilnica okoli 1900 s štirimi muzejskimi figurami. V tej številki Šolske kronike smo objavili razprave (mdr. o šolanju kranjskega astronoma Hallersteina, o pouku klasičnih jezikov po prvi svetovni vojni, o desetletnici Šole za ravnatelje, o zlatih in črnih knjigah v našem muzeju), pregledne prispevke (mdr. od krede do računalnika, o šolskih praznikih), spomine in zapise o osebah, obširna pa je rubrika iz muzejskega dela. V njej smo predstavili delovanje muzeja v letu 2004, razstavno in drugo dejavnost in se seznanili z delom Hrvaškega šolskega muzeja. Revija spremlja tudi publikacije na področju zgodovine šolstva in v enajstih zapisih predstavljamo poldrugo desetnijo takšnih novejših tiskov. Ko se je izkazalo, da z drugo številko revije z načrtovanimi besedili ne bomo mogli iziti do pogodbenega roka s sofinancerji (31.12.), je prav požrtvovalna pripravljenost kustosinje razstave o maturi, da do tega roka pripravi zbrana besedila zbornika ob razstavi, omogočila muzeju pravočasen izid revije.

Druga številka ŠK (kar na 255 straneh!) je tako tematska in spremlja občasno razstavo o maturi ter ima podnaslov Zbornik ob razstavi 'Matura X let'. V njej so zbrani prispevki o razvoju mature na Slovenskem s poudarkom na desetletju eksterne slovenske mature. Poleg treh sodelavcev muzeja so zbrani še prispevki zunanjih avtorjev, največkrat predsednikov posameznih predmetnih maturitetnih komisij in deset dijaških spominov na maturo.

Prva številka Šolske kronike, ki jo je uredil mag. S. Okoliš, je izšla 31. avgusta 2005 v 800 izvodih, naklada druge številke pa je bila nekoliko višja, saj je (v sodelovanju z RIC-em) izšla decembra 2005 v svojem ščitnem ovitku tudi kot zbornik ob razstavi Matura X let. Urednica te številke je kustosinja razstave o maturi mag. M. Balkovec Debevec. V muzeju opravljamo uredniška in tehnična dela in skrbimo za sofinanciranje (razpisi), saj izhaja revija s sofinanciranjem MŠŠ in Agencije za raziskovalno dejavnost. Precej dela je tudi z urejanjem naročnin (360) in z zamenjavo doma in v tujini (80 naslovov muzejev, šolskih muzejev in šolsko-zgodovinskih ustanov), tako, da pri izhajanju revije že leta sodelujeta tudi tajništvo in računovodstvo muzeja. V letošnjem letu je direktor muzeja poskrbel še za natis naročilnice in v sodelovanju s Šolo za ravnatelje za posredovanje naročilnice in gradiva o muzeju ravnateljem osnovnih in srednjih šol na jesenskem seminarju v Portorožu. Prav tako je zaradi pomena pri financiranju posebej spodbujal urednika k vlogam za uvrstitev revije Šolska kronika v mednarodne baze in tudi sodeloval pri tem.

Razstavna dejavnost. Dopolnjevanje naše stalne razstave **Šolstvo na Slovenskem skozi stoletja**, ki smo jo za čas od srede 19. stoletja do sodobnosti postavili med letoma 1999 in 2001, nato pa vsako leto dopolnjevali z maketami in muzejskimi figurami, je potekalo tudi v letu 2005. V tem letu lahko pokažemo na razstavi kar nekaj novosti:

- maketo OŠ Predoslje pri Kranju, 1973, (les, v merilu 1:100 izdelal B. Volk), kot primer tipske gradnje iz znane akcije 5 let 100 šol 1969 - 1973.
- figuro učitelja sredi 19. stoletja (akad. kiparka mag. A. Vidrgar) v ogledni učilnici iz tega obdobja in

- maketi osnovnošolskih kabinetnih učilnic za likovni pouk in kemijo, okoli 1970 (izdelal M. Javoršek).

Stalno razstavo za čas po letu 1848 smo opremili tudi z nemškimi in angleškimi povzetki iz razstavnih katalogov, ki so sedaj v priročni obliki na voljo tujim obiskovalcem razstave.

Zaradi obnove prostorov pod nami in ostrejša nad delom razstavnih prostorov smo razstavo za obdobje 1848–1991 zaščitili, delno pa umaknili in jo v avgustu vrnili v obnovljen hodnik, ki je bil septembra spet odprt za ogled. To je zahtevalo ogromno vsakodnevnega dela z organizacijo in izvedbo, na katero pa smo imeli le posredni vpliv. Ob tem smo tudi začasno preselili delovna mesta treh zaposlenih ter del razstave, opreme in gradiva. Osrednje delo direktorja je bilo tako od aprila do septembra skrb za reševanje vsakodnevnih dogovorov z izvajalci (SGP Grosuplje), ki so obnavljali Uršulinski samostan. Pri tem so bili zaposleni še naš vzdrževalec/restavratorski tehnik – občasno pa tudi drugi navzoči od zaposlenih v muzeju, posebej tudi dva zunanja sodelavca.

V razstavni avli muzeja je bila do srede aprila 2005 na ogled naša razstava o šolstvu na Primorskem, ki smo jo pod naslovom **Učitelj naj bo!** odprli 19. novembra 2004 z gostovanjem Pokrajinskega muzeja Koper (ob 130 letnici učiteljsča v Kopru)

*Maketa učilnice za kemijo iz sedemdesetih let 20. stoletja. Maketo izdelal Marjan Javoršek.
(SŠM, fototeka)*

in zbiralca predmetov in gradiva o šolstvu g. Janeza Janežiča iz Kopra. Če na eni strani spodbujamo šole k ohranjanju predmetov iz preteklosti šole tudi z oblikovanjem njihovih šolskih zbirk, pa šole po drugi strani od nacionalnega muzeja za zgodovino šolstva pričakujejo precej več kot to zmore devetčlanski kolektiv. Želijo si kar neposredno strokovno sodelovanje pri urejanju teh zbirk na šolah, katere imajo le za pouk predmetov blizu muzealstvu (zgodovina, slovenščina ipd.) bistveno več učiteljev kot je v muzeju kustosov, večkrat pa celo več, kot je pri nas vseh zaposlenih muzealcev. Intenzivno strokovno sodelovanje SŠM s šolami pri pripravi šolskih muzejskih zbirk je bilo eno od mnenj na »srečanju z zbirateljstvom in muzejskimi zbirkami na šolah« 13. aprila 2005. Na njegovo iniciativo je kustos razstavne zbirke ob podiranju razstave opravil tudi delni popis in fotodokumentacijo za nas posebej zanimivih predmetov in drugega gradiva z gostujoče razstave prizadevnega zasebnega zbiralca.

Izmenjava razstave s HŠM in naše gostovanje v Zagrebu.

Naša razstava o šolskih kaznih in nagradah »Stara šola novo tepe«, ki je bila pri nas odprta od 19. novembra 2003 – 10. novembra 2004, je v letu 2005 gostovala v Hrvaškem šolskem muzeju v Zagrebu. Z zagrebškimi kolegi smo se dogovorili za sočasno izmenjavo razstav, kar sta spodbudila in koordinirala ravnateljica HŠM Elizabeta Serdar in direktor našega muzeja. Tako se je naš muzej predstavil 20. aprila 2005 v Zagrebu z razstavo »Stara šola novo tepe«. Odprtja se je udeležil tedanji slovenski

Z odprtja razstave Stara šola novo tepe v prostorih Hrvaškega šolskega muzeja v Zagrebu, 20. aprila 2005. (SŠM, fototeka)

veleposlanik Peter Bekeš. Razstava je zbudila kar nekaj pozornosti, hrvaški kolegi pa so hkrati domiselno opozorili tudi na vsebine kazni in nagrad na svoji stalni razstavi. Za postavitev in prevoz razstave je bil s sodelavci odgovoren njen avtor mag. S. Okoliš, ki je posredoval slovenske povzetke besedil iz Šolske kronike 2/2003, za uredništvo kataloga, ki smo ga pripravili v hrvaškem jeziku kot predstavitveni zvezek Šolske kronike s tematiko nagrad in kazni, pa je poskrbel direktor muzeja.

Kolegi iz HŠM pa so pri nas 11. maja odprli **razstavo »V zabavo in poduk pridnim otrokom in mladini«**, ki je predstavila hrvaški mladinski tisk do leta 1945. Njihovi predstavitvi smo dodali še pogled na naše takratne mladinske liste, opozorili pa tudi na naš prvi mladinski list Vedež, ki je izhajal od 1848 do 1850. Spremljevalni prireditvi ob razstavi sta bili 18. maja predavanji o mladinskem tisku (Štefka Batinič, dr. Marjana Kobe) in jesenski pogovori na temo Učenec in bralna kultura (21. septembra 2005). Za koordinacijsko povezavo s HŠM pri izmenjavi razstav se je zavzel direktor muzeja, pri jezikovnih korekturah prevodov je sodelovalo tudi več strokovnih delavcev, za sodelovanje z gradivom in dodatnim besedilom v katalogu pa je poskrbela bibliotekarka Tjaša Obal, ki je z M. Demšar in M. Ribarič sodelovala tudi pri drugih aktivnostih ob razstavi. V sodelovanju z dr. Vlasto Zabukovec z oddelka za bibliotekarstvo smo izpeljali tudi delavnico o rubrikah za mladostnike v časopisih nekoč in danes. Obe gostujoči razstavi sta spremljala razstavna kataloga: mi smo izdali za Zagreb besedilo v hrvaščini (prevod so poskrbeli kolegi iz HŠM), Hrvaški šolski muzej pa je izdal razstavni katalog v slovenščini; za besedilo, posebej korekture prevodov, pa smo poskrbeli v našem muzeju. S korektnim sodelovanjem gostujoče razstave, ki ga je zabeležila tudi TVS 1 v kulturni prilogi po osrednjem informativnem dnevniku, smo bili zadovoljni v Ljubljani in Zagrebu.

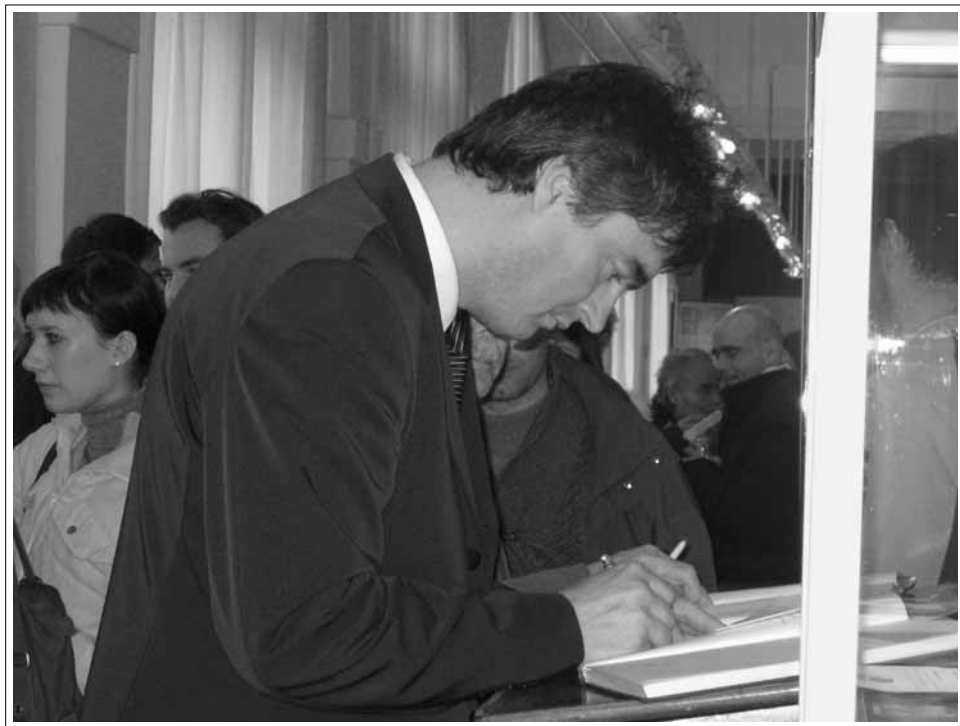
Muzejska avla je po sklepu gostovanja kolegov iz Hrvaškega šolskega muzeja jeseni gostila razstavo **»Pedagog Peter Musi 1799 – 1875«**, ki sta jo pripravila Muzej Velenje in Občina Šoštanj. Razstava o »vzornem učitelju«, Slomškovem sodelavcu, začetniku šolskega hranilništva, ki jo je v Šoštanju pripravil dr. Tone Ravnikar, je bila na ogled pri nas (tu smo predstavili tudi nekaj gradiva iz naše knjižnice) dober mesec (od odprtja 24. oktobra), nato pa je gostovala še v Velenju. Z gostovanjem te razstave smo se odzvali na lep muzejski rezultat povezovanja pokrajinskega muzeja in občine in omogočili razstavljanje lepe in vsebinsko zanimive razstave v Ljubljani ter vsaj malo prispevali k ponovnemu opozorilu na enega od graditeljev slovenske kulture. Naš muzej je že pred leti pripravil razstavo in publikacijo o njegovi dejavnosti na področju šolskega hranilništva. Ob tej razstavi smo pripravili zloženko. Za koordinacijo v muzeju in za uredništvo zloženke je poskrbel direktor muzeja.

Drugo gostovanje razstave pa je povezano z razvojno potjo našega muzeja, ki je med letoma 1946 in 1954 gostoval v stavbi OŠ Ledina. **Razstava Ledina 1855 – 2005** je prikaz razvoja in dela ene od ljubljanskih šol z bogato tradicijo in zanimivo sedanjo-stjo, za nas pa je tudi vrnitev gostoljubja izpred desetletij. Razstavo so pripravili učitelji

in učenci osnovne šole, koordinacijska dela v muzeju pa Mateja Ribarič (gradivo) in direktor muzeja (zloženka).

Naša občasna razstava, ki smo jo zasnovali kot sklep tridelnega projekta Od igrač do mature, ki je že v letu 2004 predstavil gostujočo razstavo »Dobra igrača« in »Učitelj naj bo« (učiteljišče, zbirateljstvo šolskega gradiva na Primorskem), pa je 23. novembra 2005 predstavila tematiko sodobne mature na Slovenskem. Razstavo, postavljeno v razstavnici muzeja pod naslovom »**Matura X let: ob deseti obletnici splošne mature 1994/95 – 2004/05**«, je odprl minister za šolstvo in šport dr. Milan Zver, prireditve pa so se zelo številčno udeležili tudi sodelavci ministrstva, Državnega izpitnega centra (RIC), s katerim smo pri razstavi obsežno in dobro sodelovali, predstavniki srednjih šol in maturitetnih komisij. Na odprtju razstave so sodelovali pevski zasedba ljubljanske Srednje vzgojiteljske šole, dva plesna para Plesne šole Urška in Valentina Srebot kot gdč. učiteljica. Razstavo spremlja zloženka, še pred koncem leta pa je izšel tudi zbornik ob razstavi kot druga številka Šolske kronike 2005. Razstavo je pripravila, uredila zloženko ter zbornik ob razstavi (ŠK 2/2005) Marjetka Balkovec Debevec, s prispevki pa so sodelovali trije strokovni delavci muzeja.

Ob tiskovni konferenci ZPMS v čitalnici muzeja smo 13. oktobra pripravili tudi manjšo razstavo o delovanju komisije za delo zgodovinskih krožkov in posebej o

Minister za šolstvo in šport, dr. Milan Zver, ob vpisovanju v knjigo vtisov na odprtju razstave Matura X let v Slovenskem šolskem muzeju, 23. november 2005. (SŠM, fototeka)

raziskovalnih nalogah na temo v šolskem letu 2004/05 »Tudi to je šola – šolske in obšolske dejavnosti«. Raziskovalne naloge je s powerpoint predstavitev na seminarju za mentorje krožkov 14. oktobra 2005 v dvorani Lek-a predstavila kustosinja fototeke. Razstava je bila v čitalnici na ogled do konca oktobra.

K izvedbi muzejske razstavne dejavnosti je kot tehnični sodelavec pomembno prispeval tudi restavratorski tehnik / vzdrževalec, ki je sodeloval tudi pri prevozu razstave o šolskih kaznih v in iz Zagreba, drugih prevozih gradiva ter pri postavljanju razstav, posebno pri občasni razstavi o maturi, pri kateri smo uporabili kar nekaj tehničnih rešitev. V muzeju je opravljal tudi različna vzdrževalna in druga dela, posebej je zavzeto sodeloval z direktorjem pri skrbi za potek obnove (ki jo je v svojem delu stavbe kot investitor naročil Uršulinski samostan) in za reševanje vsakodnevnih zapletov povezanih s tem. Ob dveh požarnih alarmih in večkratnem zamakanju je bilo tega dela veliko, septembra pa nato še prizadevanja za ponovno postavitev na razstavnem hodniku, v razstavni sobi ter v depoju št. 12. Pri izvedbi postavitve razstavne dejavnosti smo sodelovali tudi z oblikovalcem Marjanom Javorškom kot našim zunanjim sodelavcem, občasno pa tudi z drugimi sodelavci. V muzeju razmišljamo tudi o zasnovi postavitve nove stalne razstave za čas do leta 1918, saj je bil prvi del (do 1848) postavljen že leta 1988 in je po skoraj dveh desetletjih potreben vsebinskega, tehničnega in oblikovnega premisleka ter ponovne postavitve tematike.

Poseben del razstavne dejavnosti je tudi internetna predstavitev projekta »**Po poti kulturne dediščine šolstva v Ljubljani**«, ki predstavlja sprehod ob sedanjih in nekdanjih šolskih stavbah z opozorili na zgodovino, fotografije, načrte, pomembne osebe in gradivo, ki ga o tem hrani muzej. Opravljeno je bilo veliko dela pri iskanju, fotografiranju in skeniranju gradiva. Ta triletni projekt smo s sredstvi za kulturne projekte MOL izpeljali v letih 2003 – 2005. V letu 2005 sta za dodane novice poskrbeli Tatjana Hojan kot zunanja sodelavka in M. Ribarič. Ob tem smo **prenovili tudi spletno stran**, ki je v sodelovanju s podjetjem Sloway d.o.o. sedaj postavljena aktivno (sodelovanje M. Ribarič, K. Guzej in tudi M. Balkovec Debevec) in jo lahko dopolnujemo sami (www.ssolski-muzej.si).

II. Muzejsko pedagoško delo

Pri muzejskem pedagoškem delu sodelujemo vsi strokovni delavci muzeja vsaj z informiranjem individualnih obiskovalcev in z vodstvi po razstavi za študente in strokovno bolj zahtevne skupine, saj Slovenski šolski muzej kustosa, ki bi skrbel samo za pedagoško dejavnost sploh (še) nima, čeprav bi bilo to zaradi pomena dejavnosti za obiskovalce in uporabnike potrebno. Dejansko stanje pa pomeni, da ob primarni skrbi za gradivo zbirk kustosinji skrbita tudi za to dejavnost, pri vodstvih pa občasno sodelujejo tudi drugi zaposleni. Za vsebino učnih ur (posebej ob novi temi o šolstvu 1953 z učnim listom) in strokovno sodelovanje z muzejskimi vodiči in izvajalci pouka v historični učilnici skrbi kustosinja dokumentacije, za izvedbo prijav na obisk v muzeju in informiranje zunanjih sodelavcev tajništvo muzeja, za pedagoške dejavnosti ob posameznih razstavah pa kustosinja fototeke in vsakokratni kustos razstave.

Pouk v stari učilnici kot najbolj privlačen del naše muzejske ponudbe poteka v obliki **treh zgodovinskih učnih ur**: za avstrijsko obdobje (tema domača mačka), staro Jugoslavijo (lepopis) in za čas okoli leta 1953. »Sodobna« učna ura za čas pred več kot pol stoletja je bila poskusno izvedena marca 2005 v delu razstavne sobe, ki smo jo vsaj na pol oblikovali kot učilnico, nato pa smo novo vsebino uvrstili v muzejsko ponudbo. Pouku je priložen delovni list s spodbudo učitelju, da vsebino v šoli nadgradi s kritično zgodovinsko analizo časa in razmer. Vse učne ure od jeseni potekajo le v razmeroma majhni »učilnici moje (pra) babice«, ki pa jo moramo vedno znova preurejati glede na predstavljeno obdobje.

Kot del pedagoške dejavnosti smo kot soproducenti v sodelovanju z Neewa film (Bogdan Škulj) in OŠ Stična septembra opravili **snemanje učne ure domača kokoš** v prostorih muzeja in na Muljavi. Snemanje je priprava na izdelavo DVD za ogled v muzeju in za promocijo dejavnosti. Z malo muzejsko trgovino s ponudbo predmetov (peresnice / »puščice«, radirke, peresniki, male šolske tablice in vrečke) in publikacij začenjamo izboljševati tovrstno ponudbo obiskovalcem.

Kljub temu, da je bil del muzeja (zgornji razstavni hodnik) zaradi obnove od aprila do septembra za obiskovalce nedostopen, smo v preostalem delu izpeljali pedagoški program v največji možni meri. Med obiskovalci so večinoma osnovnošolci,

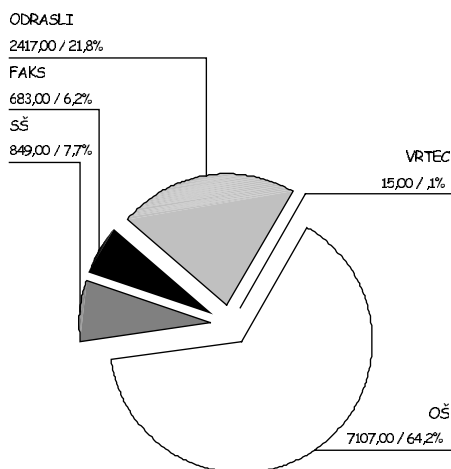

*Pri učni uri Lepopisja z učiteljico Kunigundo iz obdobja med svetovnima vojnama, 2005.
(SŠM, fototeka)*

ki največkrat pridejo v muzej na učno uro v stari učilnici. Redno omogočamo možnost obiska muzeja tudi popoldne (vsak prvi četrtek v mesecu) ter za napovedane skupine in ob dopoldnevih na dneve odprtih vrat ob kulturnih dneh (8. februarja in 3. decembra.), a pri sedanjem številu zaposlenih širjenje odpiralnega časa ni lahko izvedljivo. Pri muzejsko pedagoškem delu tako sodelujemo s Tajo Gubenšek, prof. zgod. (gospodična učiteljica v šoli okoli 1900) in Valentino Srebot, absol. slov. jezika (pouk lepopisa okoli 1930 poučuje kot gospodična učiteljica Kunigunda) ter v šoli leta 1953 s tov. učiteljem Strelo (Vid Lenard, dipl. um. zgod.). Sprejem in vodstvo šolskih skupin je največkrat v rokah muzejskih vodičev, povečini študentov in absolventov pedagogike in zgodovine (Maja Koščak, Natalija Žižič, Helena Maticič Hostnik in Tomaž Smole), ki pomenijo za muzej dragoceno sodelovanje pri pomembnem delu.

Starost	OBISK MUZEJA	OBISK KNJIŽNICE	OBISK PRIREDITEV	DRUGI ODDELKI	SŠM v ZAGREBU	SKUPAJ
VRTEC	15	0	0	0	0	15
OŠ	5922	0	35	0	1150	7107
SŠ	835	0	14	0	0	849
FAKS	403	280	0	0	0	683
ODRASLI	1028	682	427	80	200	2417
SKUPAJ	8203	962	476	80	1350	11071

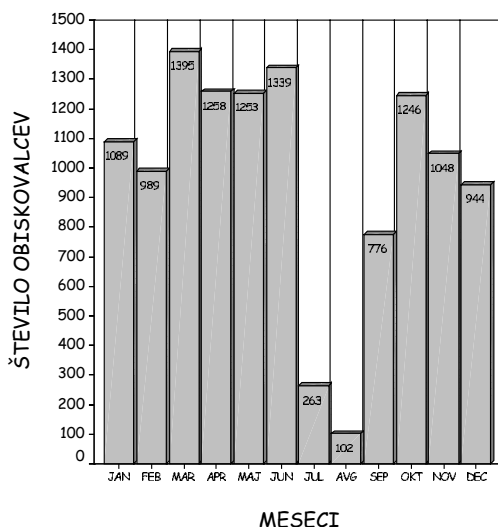
Obisk razstav in historičnih učnih ur v muzeju leta 2005 kaže, da je bilo od 8.203 obiskovalcev največ v marcu (1.087), aprilu in oktobru (971-988), ko je bilo tudi največ skupin (41-44). Najbolj pogosti so bili obiski osnovnih šol, ki predstavljajo dobrih 72% obiskovalcev (5.922). V letu 2005 so nas obiskali učenci iz 112 osnovnih šol, od teh iz 29 OŠ v Ljubljani, ostalih pa iz OŠ okolice pa tudi od drugod, tudi s Primorske, Bele

Obiskovalci muzeja v letu 2005 po starostnih skupinah: vrtec, osnovna šola, srednja šola, srednja šola, študenti, odrasli.

krajine in Štajerske ter Prekmurja. Srednješolcev je med obiskovalci muzeja dobrih 10% (835) iz 15 srednjih šol in študentov dobro polovico manj. **Odraslih obiskovalcev** razstav in historičnih učnih ur je bilo 1.028 (12,5%) pri čemer so všeti tudi spremljevalci skupin. Dejansko je prišlo v muzej za kakšno polovico večje število odraslih, ko obisku razstav in učnih ur prištejemo še skoraj vse obiskovalce prireditev (kar 427 odraslih od skupaj 476) in uporabnike knjižnice (nad 100 z 962 obiski).

Obiski skupin: v muzeju je bilo na ogledu razstav in historičnih učnih ur 332 skupin, od tega manjšina (18) le na ogledu razstave, kar kaže na pomen te vrste pedagoške dejavnosti. Pred ali po obisku učne ure pa smo poskrbeli, da so si obiskovalci ogledali še stalno in občasne razstave v muzeju. **Iz osnovnih šol** je bilo tako 261 skupin (s več kot 5.900 učenci), od teh kar 111 skupin – skoraj slaba polovica – iz četrtilnih razredov devetletke (oz. tretjih osemletke), ki imajo v učnem načrtu tudi seznanjanje s kulturnimi ustanovami. Od ostalih razredov so se za obisk muzeja odločili

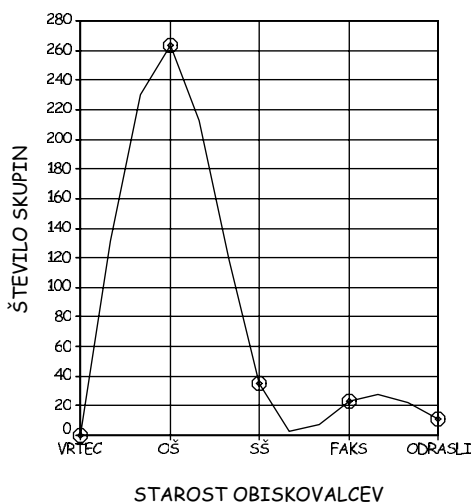
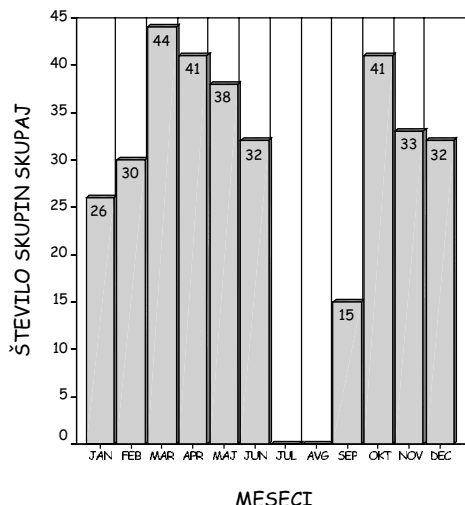

Obiskovalci muzeja v letu 2005, pregled obiska po mesecih. Graf in evidenco obiska pripravila Maja Koščak, 2005.

še drugošolci (43) ter tretje oz. petošolci devetletke (oz. ustreznega razreda osemletke) s po 28 skupinami. Ostali razredi so bili zastopani s 5 do 15 skupinami.

Obisk v muzeju

- obisk razstav in učnih ur 8.203 obiskovalcev
- knjižnica (zunanji uporabniki) 962 obiskov (682 odraslih, 280 študentov)
- obisk prireditev v SŠM 476 obiskovalcev
- drugi oddelki, informacije 80 obiskovalcev
- obisk razstave SŠM v Zagrebu 1.350 obiskovalcev

Obisk skupin v muzeju v letu 2005. Levi graf: obisk šolskih skupin po mesecih.

Obisk skupin v muzeju v letu 2005. Desni graf: obiskovalci skupin po starostnih skupinah. Graf in evidenco obiska pripravila Maja Koščak, 2005

V muzeju smo imeli tako 9.721 obiskovalcev razstav, prireditev, uporabnikov gradiva in informacij, z upoštevanjem gostovanja razstave o šolskih kaznih in nagradah v Zagrebu pa je imel naš muzej v letu 2005 skupaj 11.071 obiskovalcev. Velika večina obiskovalcev je sodelovala z muzejem zaradi razstavne dejavnosti in z njo povezane pedagoške dejavnosti (9.553), drugih 1.518 pa je v čitalnici uporabljalo informacije in gradivo muzeja (knjige, dokumentacijske mape, fototeko, arhivsko gradivo, gradivo iz razstavne zbirke). Vrsto informacij (vsaj 300) pa smo posredovali tudi po telefonu, e-pošti in kot odgovore na dopise.

III. Študijsko in raziskovalno delo, stiki z drugimi ustanovami

Glede na svojo osnovno muzejsko dejavnost na področju kulture mora nedvomno biti pri delu muzeja v ospredju skrb za premično kulturno dediščino šolstva t.j. gradiva v zbirkah muzeja. Temu posvečamo tudi študijsko in raziskovalno zanimanje, povezano predvsem s pripravo naših razstav in z drugo muzejsko dejavnostjo, saj je muzej financiran za opravljanje javne službe na področju premične kulturne dediščine šolstva. Tako je sodelovanje z drugimi ustanovami predvsem dopolnjevanje te dejavnosti in pomeni največkrat strokovno svetovanje in posredovanje gradiva. Predvsem je muzej odprt za tovrstno sodelovanje s šolami in ob tem za pridobivanje gradiva za muzej.

V muzeju sodelujemo z Zvezo prijateljev mladine pri spodbujanju raziskovalne dejavnosti mladih (ocenjevanje nalog, zbiranje in hramba nalog v SŠM). Sodelovali

smo pri izvedbi razpisane **raziskovalne naloge za mlade zgodovinarje osnovnih šol** v šolskem letu 2004/2005 na temo 'Tudi to je šola'. Sodelovali smo pri ocenjevanju raziskovalnih nalog in pri sklepnem srečanju v Poreču 27. in 28. maja (dva kustosa). Pri nas je bila 13. oktobra tiskovna konferenca ob tem projektu ZPMS, zato smo pripravili manjšo razstavo v muzejski čitalnici, na seminarju za mentorje pa predstavili raziskovalne naloge na šolsko temo, gradivo 77 raziskovalnih nalog tega leta pa hrani popisane v 6 arhivskih škatlah.

Sodelovali smo z Muzejskim društvom Slovenije in Skupnostjo muzejev Slovenije, z Arhivskim društvom Slovenije, z Belokranjskim zgodovinskim društvom, Zgodovinskim društvom Ljubljana in Zvezo zgodovinskih društev Slovenije (npr. ob 70 letnici prof. dr. Mirka Stiplovska) ter z nekaterimi muzeji. Šole se velikokrat zanimajo za vsebino nekdanjega pouka ob pripravi jubilejnih prireditev. Posebej pri razstavnih dejavnosti smo sodelovali z nekaj šolami, posebej pri razstavah z OŠ Ledina in Muzejem Velenje, z gradivom pri OŠ Kozje, I. OŠ Celje, OŠ Loški potok, OŠ Javorje, pri zbornikih ob praznovanju jubilejev pa z obema gimnazijama v Šentvidu. Precej stikov z drugimi ustanovami smo imeli ob pripravi objave jesenskih pogovorov iz septembra 2004, ter s pripravo pogovorov 21. septembra 2005 na temo Učenec in bralna kultura (knjižnica muzeja). V strokovnem svetu Muzeja novejša zgodovine Slovenije je član kustos našega muzeja.

Sodelovali smo tudi s Hrvaškim šolskim muzejem (posebej ob izmenjavi gostujočih razstav), s Pedagoškim muzejem v Santiagu de Composteli (ob njihovi publikaciji o šolskih muzejih na internetu) in z večjim številom šolskih in pedagoških muzejev in drugih sorodnih ustanov v Evropi pri izmenjavi publikacij. Ponovno smo obnovili stike z večjim številom na mednarodnem simpoziju zastopanih muzejev in jih spodbujali k zamenjavi publikacij. V tem letu smo obnovili tudi pisne stike s Pedagoškim muzejem v Beogradu, ki končuje obnovo ter pripravlja novo stalno razstavo in pod novim vodstvom kaže večje zanimanje za sodelovanje.

Posebej pa smo v letu 2005 (20. do 25. julija) aktivno sodelovali na **XI. mednarodnem simpoziju šolskih muzejev in šolskozgodovinskih zbirk v Švici** (nekdanja kartuzija Ittingen pri Frauenfeldu blizu Bodenskega jezera). Tam smo pripravili manjšo priložnostno razstavo s predstavitvijo naše dejavnosti (tudi v nemščini in angleščini) ter sodelovali z dvema predavanjema: Primerjava šolskih muzejev v vzhodni Evropi / *Comparative developments in museums of school life and childhood in East Europe* (M. Ribarič) in Slovenski šolski muzej 2003–2005: novi projekti od šolskih kazni do šeg in navad ob maturi / Slovenian School museum 2003 – 2005: new projects from school punishment to school leaving examinations (mag. M. Balkovec Debevec).

Kustos razstavne zbirke mag. Stane Okoliš je s svojim strokovnim prispevkom sodeloval pri zborniku 100 let Zavoda sv. Stanislava in sodeloval 8. decembra v Radovljici na znanstvenem simpoziju ob 250 letnici rojstva Antona Tomaža Linhartarja s prispevkom o Linhartovem delu na šolskem področju.

Sodelavci muzeja so zavzeto sodelovali pri **posredovanju številnih informacij in gradiva** s področja delovanja muzeja zainteresiranim uporabnikom (šole, študentje, dijaki, raziskovalci) ter pri pripravi in posredovanju gradiva za različne učbenike, knjige, radijske in TV oddaje. Tega dela, ki je nenačrtovano (a pričakovano) in največkrat zaradi želja uporabnikov poteka v zelo kratkih rokih, je veliko in kdaj kar resno vpliva na strokovno delo zaposlenih. To dejavnost opravljamo sicer zavzeto, a prevečkrat uporabniki pričakujejo od muzeja, da je le hitri servis za njihovo delo, študentje pa kdaj na fakulteti ne dobijo niti osnovnih navodil za delo s starim gradivom in nimajo temeljnega pregleda nad literaturo za svojo raziskovalno temo. To skušamo izboljšati s pogovori s profesorji o tej problematiki in seznanjamo študente z gradivom muzeja in raziskovanjem. Na veliko zanimanje za konkretno sodelovanje pri razstavi, publicistični in raziskovalni dejavnosti šol in drugih ustanov se lahko zaradi obsežnega področja dela v muzeju odzovemo le zelo omejeno, saj mora biti izvajanje razstavnega in drugega delovnega programa muzeja, posebej pri delu z muzejskim gradivom, na prvem mestu. *Pri študijsko raziskovalnem delu je zato muzej posebej usmerjen k obravnavi muzejskega gradiva, ki ga hranimo, k tematiki povezani z muzealstvom in našo razstavno dejavnostjo, mnogo manj pa v službenem času zaposleni lahko sodelujemo v drugih projektih.* Kolikor pa se da, naredimo predvsem s svetovanjem o pedagoških in šolsko-zgodovinskih temah, z usmerjanjem h gradivu, k literaturi in virom, saj običajno razpolagajo ustanove, ki žele sodelovati z nami, z večjim strokovnim potencialom kakor naš muzej. Da bi lahko izpeljali našo načrtovano dejavnost, se posebej pri tematiki posameznih razstav strokovno povezujemo z drugimi ustanovami in z njihovimi sodelavci, kakor je bil primer letošnje razstave in posebej zbornika o sodobni maturi.

Prireditve v muzeju: V januarju smo pripravili predstavitev Šolske kronike 2004 in dela muzeja v tem letu; 16. marca knjige Šolstvo v Krškem (Raziskovalni center J. V. Valvasorja); 13. aprila pogovor o zbirateljstvu in muzejskih zbirkah na šolah; 18. maja predavanje o slovenskih in hrvaških mladinskih časopisih (Štefka Batinič iz HŠM, dr. Marjana Kobe), 21. septembra jesenski pogovori na temo Učenec in bralna kultura (ob sklepu razstave o mladinskem tisku); 13. oktobra tiskovna konferenca ZPMS in predstavitev raziskovalnih nalog »Tudi to je šola«; v novembru predstavitev zbornika Sprehod skozi čas s spomini pedagoških delavcev (Društvo upokojenih pedagoških delavcev); in predstavitev zbranih spisov pedagoga prof. dr. Stanka Gogale (Društvo 2000, Slovensko pedagoško društvo); 15. decembra predstavitev knjige dr. Hriberška o klasičnih jezikih na Slovenskem 1848–1945 (Založba ZRC SAZU). Poleg tega so bila v čitalnici muzeja odprtja razstav s priložnostnim programom ter sprejemi nekaterih skupin obiskovalcev (študentje PF Maribor, sodelavci Muzeja na prostem Rogatec) s predstavitvijo razvoja in delovanja muzeja ter gradiva o zgodovini šolstva (za študente) pa tudi prireditve sorodnih ustanov (npr. ZPMS). Nadaljujemo tudi večletno sodelovanje s Plesno šolo Urška v zvezi z maturantsko paradom. Guinnessovo plaketo za svetovni plesni rekord maja 2005 so nam predali 9. septembra 2005 ob odprtju novih prostorov plesne šole 'pod kupolo'.

Zaposleni v muzeju so se udeležili več strokovnih in izobraževalnih srečanj tako na Muzeoforumih, ki v organizaciji SMS potekajo v bližnjem Cankarjevem domu, seminarju o vseživljenjskem učenju 17. maja (en udeleženec) na zborovanju muzealcev v Portorožu 20. in 21. oktobra (eden dva dni, dva po en dan), z udeležbo na bazičnem programu muzejskega managementa Matra (12. do 16. septembra en udeleženec), predavanja o Interpretaciji kulturne dediščine 29. septembra na MK (en udeleženec). Zaposleni v knjižnici sta se udeležili posvetov Bralnega društva (8. septembra na Gimnaziji Bežigrad), Zveze bibliotekarskih društev Slovenije o informacijskih virih in storitvah knjižnic v elektronskem okolju (v Portorožu, 26. oktobra) ter izobraževalnega seminarja Cobiss 3.0 (12. in 13. decembra). Restavratorski tehnik se je marca udeležil enodnevnega seminarja RDS o pripravi zaščitne kartonske embalaže za predmete. V muzeju sledimo tudi možnostim računalniškega popisovanja gradiva (posebej kustosinja fototeke in kustos razstavne zbirke) z obiskom predstavitev, predavanj in izkušenj drugih ustanov, glede na možnosti pa se udeležujemo tudi prireditev drugih ustanov.

Kustos razstavne zbirke je bil odobren enomesečni študijski dopust, ki ga je uporabil za raziskovanje arhivskega gradiva (konec 18. in začetek 19. stoletja) v NŠALj

S predstavitve monografije dr. Mateja Hriberška Klasični jeziki v slovenskem šolstvu 1848–1945 v knjižnici Slovenskega šolskega muzeja, 15. december 2005. (SŠM, fototeka)

in ARS. V tem letu se je muzej na poseben način vključil tudi v fakultetni študij, saj je bil v čitalnici muzeja 5. decembra zagovor magistrske naloge z Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete (M. Balkovec Debevec, mentor dr. Janez Bogataj, somentor dr. Andrej Vovko).

IV. Nabava osnovnih sredstev

Za nabavo osnovnih sredstev po letni pogodbi nimamo zagotovljenih namenskih sredstev. To postavko je tudi zaradi določil zakonodaje s področja kulture potrebno uvrstiti v letno pogodbo muzeja. Tako je v letu 2005 obnova knjižničnega depoja z nabavo opreme zanjo začasno zastala, saj jo je MŠŠ preneslo v leto 2006. Nabava osnovnih sredstev je tako potekala le v manjšem obsegu z lastnimi sredstvi ustanove.

V. Prostorska problematika

S pravnomočnostjo odločbe 24. avgusta 2004 deluje muzej v delu prostorov v državni lasti (spodnji del, kjer sta tudi novo obnovljeni hodnik in čitalnica) in delno v uršulinskih prostorih, za katere je bila tedaj sklenjena dvajsetletna najemna pogodba. Ob pridobitvi začasnih depojskih prostorov na Litostrojski leta 2004, ter ob obnovitvenih delih v muzeju si od leta 2002 muzej bistveno izboljšuje možnost za delovanje. Obnovo načrtujemo tudi v letu 2006 z dokončanjem etaže v depoju knjižnice, ki je nujna zaradi možnosti shranjevanja knjig in drugega gradiva na papirju. Ob tem pa s predlaganim projektom »stara šola« kot depojsko-razstavno predstavitevijo razvoja šolstva pri nas v eni od (mestu) bližnji stari šolski stavbi, pričakujemo ob naklonjenosti MŠŠ in že vsaj vsebinsko izkazani pripravljenosti MOL, tudi dopolnitev našega delovanja v prihodnjih letih.

VI. Kadrovski razvoj

Glede kadrovske zasedenosti in potrebe tovrstnega razvoja lahko le ponovno opozorim na veliko večji obseg nalog nacionalnega muzeja za šolstvo za področje Slovenije in slovenstva nasploh, kot jih lahko izpeljejo 3 kustosi, 2 bibliotekarki, en muzejski tehnik ter 3 sodelavci uprave. Če je muzej v obdobju 1951 - 1973 doživel lep razvoj od 2 na 8 zaposlenih, pa je bil poznejši čas kadrovskemu razvoju muzeja manj naklonjen: edino novo delovno mesto imamo od leta 1989. Nato pa kljub rasti zaposlenih v muzejih in drugih ustanovah s področja kulture, kakor obsežnem razvoju šol in zavodov na področju šolstva ter vsebinskem razvoju dejavnosti muzeja, ostaja število zaposlenih enako že več kot 15 let. Ob odpiranju novih nalog (spletna stran muzeja, razvoj tiskovne delavnosti z dvema letnima številčkama revije, historične učne ure z različnimi vsebinami in naraščajoč obisk, vedno večja pričakovanja šol za sodelovanje, razvoj stikov z javnostjo, hkrati pa tudi spremljanje vedno bolj razvejanih šolskih ustanov) ostajamo pri številčno enaki kadrovski zasedbi kot pred leti. V muzeju deluje 9 zaposlenih, za vrsto tehničnih del, oblikovanje in vodenje po razstavah v muzeju pa sodelujemo z zunanji izvajalci. Za normalen razvoj in delovanje nacionalnega

muzeja za šolstvo bi muzej, poleg primernih sredstev za dejavnost, že zadnjih nekaj let potreboval vsaj še enega kustosa in enega muzejskega tehnika, saj so predvsem terensko delo z zbiranjem in popisovanjem gradiva ter dokumentiranjem (slovenskega šolstva tako v Sloveniji kot zamejstvu in drugod v tujini), bistveno prešibko zastopani. Odprti smo tudi za možnosti zaposlovanja pripravnikov s področja šolstva in ob eventualnem zmanjševanju števila šolarjev tudi za prerazporeditev pedagoških delavcev s kakšne od šol.

VII. Iz zapisov o muzeju v periodičnem tisku

- Štefan Osterc, Škofa Slomška poduk vraževernemu ljudstvu, v: Slovenske novice, 26.2.2005, str. 15.
- M. Vo., Šolske muzejske zbirke, v: Delo, 13.4.2005, str. 10.
- Učna ura lepomisja, v: Delo – vizualne umetnosti, 7.4.2005, str. 12.
- Mi, pionirji, v: Delo – vizualne umetnosti, 5.5.2005, str. 10.
- Jasna Kontler-Salamon, Kako so pisali babice in dedki, v: Delo – šolstvo, 18.4.2005, str. 14.
- Mi, pionirji, v: Delo – Ljubljansko ogledalo, 10.5.2005.
- Ujeti čas, v: Šolski razgledi, št. 9, 7.5.2005, str. 2.
- Igor Kavčič, Lepo je v naši domovini biti..., v: Gorenjski glas, 27.5.2005, str. 20.
- Hrvaški šolski muzej v gosteh, v: Dnevnik – Razstave, 20.5.2005, str. 18.
- Jože Širec, Laško, Zver, v: Ona, št. 21, 31.5.2005, str. 109.
- Učna ura naših babic in dedkov iz 19. stoletja, v: Dnevnik – Scena, št. 148, 2.6.2005, str. 17.
- Učna ura naših babic in dedkov s konca 19. stoletja, v: Delo – vizualne umetnosti, št. 126, 2.6.2005, str. 10.
- Stati in postati, v: Družina, 24–12. junija 2005.
- Mateja Rant, Zlata zapetnica za učiteljico, v: Gorenjski glas, št. 50, 24.6.2005, str. 3.
- M.F. Izložba o školskim kaznama i nagradama, Nastava između štapa i knjige, v: Školske novine, broj 17, godina LVI, Zagreb, 26. travnja 2005, br. 2549.
- Maja Korošak, Učna ura v Slovenskem šolskem muzeju. Mi, pionirji! v: Naša žena, 6/2005, str. 40–41.
- Mag. Mladen Tancer, Mikavno branje Šolske kronike, v: Sodobna pedagogika, št. 9/2005, str. 189–190.
- Milan Vogel, Programi slovenskih muzejev, Leto v znamenju obletnic, v: Delo, 23. 3. 2005, str. 9.
- Šolstvo na Slovenskem skozi stoletja, v: Deloskop – Stalne zbirke, 13.1.–19.1.2005, str. 54.
- Miniobvestila, v: Šolski razgledi št. 3, 5.2.2005, str. 15.

- Mirjam Bezek – Jakše, Muzej kot šola, ki spominja na mladost, v: Dolenjski list – zanimivosti, 1.9.2005, str. 24.
- (mz), Začasna ograja postala stalna rešitev, v: Dnevnik, 9.9.2005, str. 11.
- Ksenija Koren, O bibliji nacizma in slabem branju, v: Večer, 22.9.2005, str. 13.
- Vlasta Tul, Šolska kronika, Zbornik za zgodovino šolstva in vzgoje 2004, v: Arhivi 28 (2005), št. 1, str. 113–114.
- Prešeren pesnik, v: Jana, št. 39, 2005, str. 4.
- Učenec in bralna kultura, v: Šolski razgledi, št. 17, 1.10.2005, str. 2.
- Zdenka Bonin, Mirjana Kontestabile Rovis, Razstava »Učitelj naj bo«, v: Arhivi 28 (2005), št. 1, str. 129–130.
- Mi, pionirji! v: Deloskop – vizualne umetnosti, muzeji, 6.10.2005, str. 11.
- Miniobvestila, v: Šolski razgledi, št. 17, oktober 2005.
- Pedagog Peter Musi, v: Deloskop – vizualne umetnosti, muzeji, 24.10.2005, str. 11.
- Primož Hieng, Pedagog, sadjar, oče ubogih, v: Slovenske novice, 5.11.2005, str. 10.
- Jasna Snežič, Po Musiju Matura X let, v: Večer, 11.11.2005, str. 13.
- Matura X let, v: Gea – na kratko, št. 12, 2005, str. 76.
- Matura X let, v: Delo – vizualne umetnosti, muzeji, 21.11.2005, str. 11.
- Matura X let, v: Delo – vizualne umetnosti, muzeji, 25.11.2005, str. 11.
- Matura X let, v: Delo – vizualne umetnosti, muzeji, 30.11.2005, str. 11.
- Aleš Čakš, Razstava ob deseti obletnici mature, v: Delo – na kratko, 24.11.2005, str. 6.
- Aleš Čakš, Splošna matura kot neznanka x, v: Delo, 21.11.2005, str. 7.
- Matura x let, v: Delo, 23.11.2005, str. 11.
- M. Hi., V šolskem muzeju razstava ob desetletnici mature, v: Delo, 24.11.2005, str. 7.
- KP, Snemanje na Muljavi, v: Časopis prebivalcev občine Ivančna Gorica Klasje, št. 9, letnik 11, November 2005, str. 9.
- Marjetka Balkovec Debevec, Zvonec prvič pozvoni: bim-bim, bim-bim, bim!, v: Vzajemna, št. 10, oktober 2005, str. 32.
- Izložba Hrvatskog školskog muzeja u prostorijama Slovenskega šolskega muzeja, v: Izlazak št. 1, XVII/2005, str. 32.
- Matura – deset let, v: City magazine, 19.12.2005, str. 15.
- S.B., Muzeji v Ljubljani, v: Delo, 28.12.2005, str. 20

Radio in TV

- Radio Slovenija 1, (izjava M. B. Debevec), ob razstavi Matura X let, 23.11.2005.
- Radio Kranj (izjava M. B. Debevec), ob razstavi Matura X let, 23.11.2005.
- Radio Ognjišče (izjava M. B. Debevec), ob razstavi Matura X let, 23.11.2005.
- TV informativna (izjava, M. B. Debevec), ob razstavi Matura X let, 23.11.2005.

- Radio Slovenija 1, Sobotna raglja, 12.3.2005 in 17.3.2005 – (intervju z M. B. Debevec o šoli nekoč).
- Radio RGL (izjava, vabilo na popoldansko učno uro lepopisja, 6.4.2005).
- Radio RGL (izjava, vabilo na posvet o zbirateljstvu in muzejskih zbirkah na šolah, 12.4.05).
- Radio RGL (izjava o SŠM in vabilo na popoldansko učno uro), 4.5.2005.
- izjava za radio KAOS (4.5.2005).
- Radio Kranj, Minute za zgodovino – Juhu, počitnice!, 10.6.2005, na programu 19.6.2005 ob 15. uri, (intervju M. Ribarič).
- Radio Murski val, intervju o SŠM v oddaji Biseri Slovenije, 17.9.2005, 21.15 – 22h, (intervju M. Ribarič).
- Radio Slijeme, Pogovor o razstavi Stara šola novo tepe, Zagreb, 20.4.2005, (intervju S. Okoliš).

Internet

- <http://www.mss.gov.si>. Razstava ob desetletnici mature na Slovenskem.
- <http://www.mdc.hr/vijesti>. Stara škola novo tuče/Od straha božjega do dječjih prava.
- <http://www.macji-svet.org/vabilo>. Vabilo na učno uro o domači mački.
- <http://www.del.si/article>. Mladinski tisk.
- <http://www.maturantska.com/modules/news/articles>. Matura X let.
- <http://www.culturalprofiles.org.uk/slovenia/Units>. Slovene School Museum.

Izdajateljska dejavnost muzeja

Šolska kronika 2005, št. 1,

str. 1–200 (urednik mag. Stane Okoliš)

Šolska kronika 2005, št. 2,

str. 201–455, Zbornik ob razstavi »Matura X let: ob deseti obletnici splošne mature 1994/95–2004/05« (urednica M. Balkovec Debevec).

Stara škola novu tuče. Od straha božjega do dječjih prava (Katalog izložbe SŠM u HŠM – razstavni katalog SŠM 83), Ljubljana–Zagreb 2005, 32 str. Predstavitveni zvezek Šolske kronike (urednik mag. B. Šuštar)

Pedagog Peter Musi 1799–1875,

razstavni katalog (zloženska) – 85, Ljubljana 2005, 8 str. (urednik mag. B. Šuštar)

»Matura X let: ob deseti obletnici splošne mature 1994/95 – 2004/05«, razstavni katalog (zloženka) – 86, 8 str. (urednica M. Balkovec Debevec)

VIII. Bibliografija sodelavcev muzeja

mag. Marjetka Balkovec Debevec

- Družabno življenje v Črnomlju od druge polovice 19. stoletja (magistrsko delo), Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, 2005, 312 str.
- Zrelostna skušnja. Matura X let – o čem nam pripovedujeta razstava in zbornik ob deseti obletnici splošne mature(1994/95–2004/05), v: Šolska kronika 14/XXXVIII/2005, št. 2, str. 221–231.
- O šegah in navadah maturantk in maturantov, v: Šolska kronika 14/XXXVIII/2005, št. 2, str. 407–416.
- Plesna šola Urška, Slovenski šolski muzej: Ko zaplešejo maturanti. O maturantski paradi plesa (pripravila M.B. Debevec), v: Šolska kronika 14/XXXVIII/2005, št. 2, str. 221–231.
- Gimnazija Črnomelj – 60 let. Zbornik Gimnazije Črnomelj 1994–2004 in 95 let poklicnega in strokovnega izobraževanja v Črnomlju 1909–2004, v: Šolska kronika 14/XXXVIII/2005, št. 1, str. 189–191. (Poročilo o zborniku)
- O nasilju u školi između prošlosti i sadašnjosti (sažetak), v: Stara škola novu tuče. Od straha božjega do dječjih prava. Katalog izložbe SŠM u HŠM / Razstavni katalog SŠM – 83, Ljubljana – Zagreb 2005, str. 31–32.
- Slovenski šolski muzej, v: Pedagoški programi v slovenskih muzejih in galerijah 2005–2007. Pedagoška sekcija pri Skupnosti muzejev Slovenije, maj 2005, str. 105–106.
- Zvonec prvič pozvoni: bim-bim, bim-bim, bim! v: Vzajemna, št. 10, okt. 2005, str. 32.

Predavanje:

- Slovenian School Museum: 2003–2005: new projects from school punishments to schoolleaving examinations, (Slovenski šolski muzej 2003–2005: novi projekti od šolskih kazni do šeg in navad ob maturi), 11. mednarodni simpozij šolskih muzejev in šolskih zbirk, Kartuzija Ittingen, Švica, 21.–24.7.2005.

Uredniško delo:

- Šolska kronika 14/XXXVIII/2005, št. 2 /Zbornik ob razstavi Matura X let, ob deseti obletnici splošne mature 1994/1995–2004/2005/ str. 211–455.
- Matura X let. Razstava ob deseti obletnici splošne mature v Sloveniji, 1994/95–2004/05. Razstavni katalog – zloženka št. 86.

Mateja Ribarič

- Od mature do mature (Zgodovinski razvoj mature na Slovenskem od 1849/50–1994/95), v: Šolska kronika 14/2005, št. 2, str. 233 – 253.

- 11. mednarodni simpozij šolskih muzejev in šolskih zbirk, v: Argo 48/2, 2005, str. 197–199.
- Šola nekoč in danes, v: PIL – September 2005.
- Vida Matičič: Od enorazrednice do devetletke. Ob 190–letnici šolstva na Logaškem in ob 120–letnici šolske stavbe v Gornjem Logatcu (poročilo), v: Šolska kronika 14/2005, št. 1, str. 191 – 192.
- Nada From Potočnik: Naš Slavko. Literarna zapuščina (poročilo), v: Šolska kronika 14/2005, št. 1, str. 192–193.
- Intervju o SŠM na radiu Murski val v oddaji Biseri Slovenije, 17.9.2005, 21.15 – 22h.
- Minute za zgodovino – Juhu, počitnice! (10.6., Radio Kranj, na programu 19.6. ob 15. uri);

Predavanje:

- Primerjava šolskih muzejev v vzhodni Evropi (predavanje na simpoziju šolskih muzejev, Švica, 21.7.2005).

Marjeta Demšar

- F. Žumer, A. Dvornik, T. Rupnik: Osnovna šola Poljane. Jubilejni zbornik ob 50–letnici šole, v: Šolska kronika 1 / 2005, str. 198–199.

Tjaša Obal

- Slovensko mladinsko časopisje do leta 1945, v: V zabavo in poduk pridnim otrokom in mladini. Hrvaški časopisi za otroke in mladino od 1864 do 1945, Hrvatski školski muzej, Zagreb 2005, str. 41–50.

mag. Stane Okoliš

- Ob razstavi »Učitelj naj bo« v Slovenskem šolskem muzeju, v: Šolska kronika – Zbornik za zgodovino šolstva in vzgoje, XXXVIII/14, št. 1, Ljubljana 2005, str. 155–158.
- Od zamisli do uresničitve škofovih zavodov, v: Sto let Zavoda sv. Stanislava, Ljubljana 2005, str. 67–94.
- Linhartovo delo na šolskem področju, v: Anton Tomaž Linhart, Ljubljana / Radovljica 2005, str. 379–407. (objava in predavanje)

Uredniško delo:

- Šolska kronika: Zbornik za zgodovino šolstva in vzgoje, 14/XXXVIII, št. 1, Ljubljana 2005, str. 1–200.

dr. Branko Šuštar

- Slomškova zveza 1900 – 1926 (: delovanje katoliško usmerjenega učiteljstva na Slovenskem v prvi četrtini 20. stoletja; doktorska disertacija, mentor akad. prof. dr. Vasilij Melik), Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za zgodovino 2004, 502 str.+pril.
- Sindikalna prizadevanja učiteljskih društev za ureditev učiteljskih plač na Kranjskem v začetku 20. stoletja, v: Stiplovškov zbornik (Historia 10), Ljubljana: Oddelek za zgodovino Filozofske fakultete, 2005, str. 45– 62.
- Letno poročilo o delu Slovenskega šolskega muzeja v letu 2004, v: ŠK 1/2005, str. 131–150.
- Slovenski šolski muzej u godini 2005, v: Anali za povijest odgoja 4, Zagreb: Hrvatski školski muzej 2005, str. 225–230.
- Do mature v Šentvidu ob stoletnici Cankarjevega rojstva 1976, v: Ob 60–letnici Gimnazije Šentvid, Ljubljana: Gimnazija Šentvid 2005, str. 126–133.
- Šolski poduk med palico in knjigo. Ob razstavi Slovenskega šolskega muzeja pri sosedih in razstavi Hrvaškega šolskega muzeja pri nas, v: V zabavo in poduk pridnim otrokom in mladini. Hrvaški časopisi za otroke in mladino od 1864 do 1945, Zagreb: Hrvatski školski muzej 2005, str. [7–8].
- Šolska nastava između štapa i knjige. Uz izložbu Slovenskog školskog muzeja kod susjeda i izložbu Hrvatskog školskog muzeja kod nas, v: Stara škola novu tuče. Od straha božjega do dječjih prava. Izložba Slovenskog školskog muzeja o školskim kaznama i nagradama, Ljubljana – Zagreb 2005, str. 7–8.
- Peter Musi kot zgled vzornega učitelja: beseda ob razstavi, v: Pedagog Peter Musi (1799–1875), Ljubljana: Slovenski šolski muzej 2005, razstavni katalog (zloženko) 85, [str. 5].
- OŠ Ledina in Slovenski šolski muzej, v: Ledina, osnovna šola v Ljubljani 1855–2005, Ljubljana 2005, [str. 2].
- Veselje in zrelost. Ob razstavi o maturi v Slovenskem šolskem muzeju, v: ŠK 2/2005, 216–220.
- Sa šibom je u školi križ. List Slovenski učitelj o školskim kaznama i nagradama početkom 20. stoljeća, v: Stara škola novu tuče. Od straha božjega do dječjih prava. Izložba Slovenskog školskog muzeja o školskim kaznama i nagradama, Razstavni katalog SŠM 85, Ljubljana – Zagreb 2005, str. 20–22.
- Poročilo nadzornega odbora [Zveze zgodovinskih društev Slovenije] za leto 2003 in 2004, v: Zgodovinski časopis 2005, št. 1–2. str. 206.
- Tradicija. Nam po pouku še kaj ostane? (Uvodnik), Šolski razgledi, št. 6, 19.3.2005, str. 1.
- Milko Mikola: Religija, Cerkev in šola v dokumentih občinskih komitejev ZKS Zgodovinskega arhiva Celje, v: ŠK 1/2005, str. 184–186. (predstavitev knjige)
- Milan Pahor: Slavljanska sloga. Slovenci in Hrvati v Trstu: od avstroogrške monarhije do italijanske republike, v: ŠK 1/2005, str. 186–188. (predstavitev knjige)

- Milan Pahor: Slavljsanska sloga. Slovenci in Hrvati v Trstu: od avstroogrške monarhije do italijanske republike, v: Anali za povijest odgoja 4, Zagreb: Hrvatski školski muzej 2005, str. 246–248. (predstavitev knjige za hrvaške bralce)
- Josef Schwegel: Na cesarjev ukaz: spomini politika in diplomata, v: ŠK 1/2005, str. 188–189. (predstavitev knjige)
- Šolski muzeji na internetu, Argo 48/2, 2005, str. 199–200. (predstavitev knjige)
Uredniško delo:
- Stara škola novu tuče. Od straha božjega do dječjih prava. Izložba Slovenskog školskog muzeja o školskim kaznama i nagradama. Razstavni katalog SŠM – 83, predstaviteni zvezek ŠK 2005. Ljubljana – Zagreb 2005, 32 str.
- Pedagog Peter Musi (1799 – 1875), Ljubljana: Slovenski šolski muzej, 2005, razstavni katalog (zloženska) 85, [8 str.]
- Štefka Batinič: V zabavo in poduk pridnim otrokom in mladini. Hrvaški časopisi za otroke in mladino od 1864 do 1945, Zagreb: Hrvatski školski muzej, 2005, 50 str.

Zaključek

V letu 2005 je muzej glede na možnosti opravil zastavljeno delo na področju redne dejavnosti (delo z gradivom in uporabniki), kljub obnovi zelo dejavno razvijal pedagoško dejavnost (naraščajoč obisk pouka v stari učilnici), poskrbel za dopolnjevanja stalne razstave s tremi zanimivimi elementi in postavitvijo občasnih razstav. Pri tem smo zaradi racionalnosti omogočili predvsem gostovanje razstav: tako kar treh v muzeju kot naše v Zagrebu. Kot lastno večjo občasno razstavo pa smo pripravili temo o sodobni maturi, ki povezuje preteklost s sodobnostjo ter razstavo oblikovali tudi kot potujočo.

Posebej ob še nadalje vsakoletnim izjemnim razmeram zaradi gradbene prenove s selitvijo in ponovno postavitvijo dela opreme in razstave, kar občutno bolniško in študijsko odsotnostjo zaposlenih, naporom za redno izhajanje revije Šolska kronika, so rezultati maloštevilne ekipe muzeja kar lepi. Dotedanje delovanje muzeja sta na seji Kolegija ministra za šolstvo in šport z direktorji javnih zavodov 13. januarja 2006 na Brdu pri Kranju pohvalila tudi minister dr. Milan Zver in dr. Damir Karpljuk z vodstva MŠŠ, ki je bil na tem sestanku zadolžen za analizo dela muzeja v letu 2005. Še posebej je bil tudi v zapisniku kolegija pohvaljen projekt »pouk v stari učilnici«, česar smo se v muzeju zelo razveselili. Za opravljanje vseh pričakovanih nalog osrednjega muzeja za premično kulturno dediščino šolstva pa bi potrebovali še kakšnega zaposlenega (morda tudi s prerazporeditvijo iz kakšne od šol), nekaj več prostora in sredstev za vse to in večjo navzočnost na terenu. To delo smo v muzeju še dopolnjevali s posredovanjem informacij in gradiva ter v sodelovanju s sorodnimi ustanovami.

Pripravil: Branko Šuštar*

---

* dr. zgodovine, muzejski svetovalec, od 1.5.1998 do 30.4.2006 direktor Slovenskega šolskega muzeja, Ljubljana.